

El Diacrític | | Actualitzat el 25/07/2022 a les 12:00

El col·lapse el portem dins

*«Tot el que fem té una relació directa amb el que passa» | Berta Tresserras:
«Pagant Sant Pere canta, que diuen. Doncs pagant no s'apagaran els focs. Els diners no ens tornaran els boscos i els diners no portaran la pluja»*

Berta Tresserras: «Aquest matí m'he llevat i davant meu arribaven les cendres d'un altre incendi. He anat a l'hort i he vist la terra seca i compactada, esquerdes al sòl i a l'ànima» | Berta Tresserras Cirera

Aquest matí m'he llevat i davant meu arribaven les cendres d'un altre incendi. He anat a l'hort i he vist la terra seca i compactada, esquerdes al sòl i a l'ànima. He vist les plantes patir i el meu pit ressonava com el tro que no arriba. He respirat l'alè que supurava el vent i era calent i socarrimat. Una sensació de decadència m'ha envaït. He començat a plorar.

Després m'ha vingut al cap una conversa que vaig sentir a la ràdio sobre la gran quantitat de festivals que es fan a Catalunya. I he recordat que és juliol i que són vacances i que la gent s'ho vol passar bé i desconnectar. I la gent necessita això perquè treballem molt, i treballem molt perquè necessitem diners per viure i per pagar aquest oci que tant necessitem perquè treballem molt. Aquí ja no plorava de tristesa, sinó de ràbia. El foc que crema al Bages cremava ara dins meu. Ens tanquen els rius per risc d'incendi, però les cases rurals i els festivals segueixen l'activitat. Pagant Sant Pere canta, que diuen. Doncs pagant no s'apagaran els focs. Els diners no ens tornaran els boscos i els diners no portaran la pluja.

Els pins cremen i cremen les entranyes, també descuidades. I penso: tot el que fem té una relació directa amb el que passa. I m'ho repeteixo com un manament que se'm clava com l'espurna que ho encén tot. Beure'm quatre birres amb un got de plàstic a un festival i menjar-me una hamburguesa de la *foodtruck* o comprar-me un gelat perquè fa molta calor. Anar-me'n una setmana a les illes greques en avió o recorre'm la península amb furgoneta perquè ara és el que es porta. Tot el que fem té a veure amb el que passa. I ara el que passa és que els boscos cremen, i ara el que passa és que el meu hort, i el de molta gent, estan secs. I ara el que passa és que no hi ha aigua. I QUÈ PASSARÀ QUAN NO HI HAGI MENJAR? TOT EL QUE FEM TÉ UNA RELACIÓ MOLT DIRECTA AMB EL QUE PASSA. Em continuo repetint, i aquest cop deixo anar

un crit intern i l'eco fa tremolar tot el meu cos.

«No vull caure en l'autoresponsabilització masoquista de tot el que passa, però tampoc em serveix la tècnica d'eximir-nos-en perquè els polítics i la institució no fan res » Foto: Berta Tresserras Cirera

Tinc un amic bomber que quan li explico la meva preocupació em contesta que així estan ben entretinguts. El progrés improductiu del qual parla Gabriel Zaid cobra sentit. Els egos dels humans ben inflats. Entreteniment per a tothom, que paga la terra. I amb això ja deixo la tristesa i la ràbia. El que sento ara és frustració. Veig una estructura hermètica que ens té acorralades i fa que no puguem sortir d'aquest circuit en què hem de treballar per tenir un sou, i en el que hem d'aprofitar les vacances perquè sinó quan treballem ja no tindrem tant temps per gaudir. Com va dir fa unes setmanes Carolyn Steel a una entrevista a La Directa: «existeix encara una idea predominant del que és una bona vida, controlada per grans interessos que volen mantenir-ho tot com està, perquè hi guanyen molts diners». L'estructura cala molt endins de nosaltres i ens impregna d'un ideal d'oci, de feina, de relacions, d'educació, etc. I si, és difícil sortir-ne perquè està per tot arreu.

No vull caure en l'autoresponsabilització masoquista de tot el que passa, però tampoc em serveix la tècnica d'eximir-nos-en perquè els polítics i la institució no fan res (i no perquè no sigui veritat). Tenim l'imaginari colonitzat i economitat (conceptes del decreixentista Serge Latouche) i això és la verdadera causa del col·lapse. Com relata Lewis Mumford a *El mito de la màquina*, la màquina més extraordinària creada per l'home ha estat l'organització social. I jo ho relaciono tot. I veure aquest imaginari com si fos una gota d'aquarel·la negra tacant-ho tot em genera una impotència flagrant. La mateixa que sentiria si tingués l'incendi flamejant davant meu.

En debats sobre l'emergència climàtica es parla molt sobre els canvis materialistes que hem de fer com a societat. Carlos Taibo, Antonio Turiel, Jorge Riechmann i altres teòrics del desastre ja ens han advertit de tot el que és tangible. I jo m'inquietao perquè continuo veient tota l'estona aquesta aquarel·la que ho taca tot. Perquè canviem el «com» quan potser s'ha de canviar el «què». És difícil d'extirpar-nos aquesta corrosió del caràcter (concepte de Richard Sennett), forjada durant anys. Portem el discurs enganxat amb una cola molt densa i costa molt de desfer-se'n. Potser s'afuixarà quan comencem a acceptar que el portem, quan comencem a acceptar que som part del problema. I després, necessitarem tractar-nos amb amor perquè no és fàcil assumir-ho.

Però després, i només després, podrem començar a agafar el poder que tenim i potser així podrem posar remeis de veritat, servint-nos d'una espiritualitat coherent amb els valors ancestrals que també portem dins, n'estic segura, tot i que anestesiats per tot plegat.

I no sé si serà tard o no per evitar el col·lapse físic i tangible, perquè potser llavors ja no hi haurà sòls fèrtils on cultivar, i ja no quedin rius amb aigua neta, i el mar ja sigui una bassa de plàstics, i els Pirineus ja hagin cremat, i la meitat de la població s'hagi mort, i l'aire que respirem ja no ens serveixi, i la temperatura global ens fongui...

Però com diu Serge Latouche: «No tenim cap certesa de què això funcioni a temps. Així i tot, no perdem res intentant-ho».